

Číslo: PUSR-2021/4285-3/26728/SAB
Bratislava, 08. 04. 2021

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ako miestne a vecne príslušný správny orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 a § 10 ods. 2 písm. e) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) vydáva podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v súlade s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov toto

rozhodnutie:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona

vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku

PARK v meste Sliač, okres Zvolen, k. ú. Rybáre, nachádzajúci sa na par. č. KN-C 1433/1 (v rozsahu par. č. KN-E 1804), 1433/3, 1433/4, ktorý tvorí súčasť národnej kultúrnej pamiatky Kúpele s areálom (národná kultúrna pamiatka č. ÚZPF 1119/1-8). Predmetný park v rozsahu vyhlásenia je historickou súčasťou pamiatkového objektu Park, parc. č. KN-C 422, 423, 424, 426, 427/1, 427/2, 427/3, 427/4, 427/5, 428, 429, 430, 432, 436/1, 436/2, 437, 438/1, 438/2, 439, 440, 441, 442, 443, 450/2, 456/2, 456/3, 456/4, 457, 458/1, 458/2, 458/3, 458/4, 458/5, 458/6, 458/7, 459/1, 459/2, 460, 461, 462, 464/1, 464/2, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471/1, 471/2, 472, 473, 474/1, 474/2, 474/3, 477, 481, 482/1, 482/2, 483, 484/1, 483/2, 485, 486, 487, 488/1, 488/2, 489, 490, 845/1, 845/2, 856/1, 856/8, 857, 858, 859, 860, 862/1, 862/2, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 876, 1435/11, (č. ÚZPF 1119/5), s ktorým tvorí jeden celok.

V zmysle listu vlastníctva č. 1554 je parcela reg. KN-C 1433/4, vedená ako „lesný pozemok“, na ktorej sa nachádza časť parku a parcela reg. KN-C 1433/3 vedená ako „lesný pozemok“, na ktorej sa nachádza časť parku, vo vlastníctve štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky, Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica.

V zmysle listu vlastníctva č. 1418 je parcela reg. KN-E 1804, vedená ako „ostatná plocha“, na ktorej sa nachádza časť parku, vo vlastníctve Slovenskej republiky.

Odôvodnenie

V zmysle § 2 ods. 3 pamiatkového zákona je kultúrna pamiatka podľa tohto zákona huteľná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad“) začal dňa 08. 03. 2021 správne konanie o zmene vyhlásenia národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“) na základe podkladu pre rozhodnutie vo veci návrhu na zmenu vyhlásenia národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „podklad“), ktorý vypracoval v súlade s § 15 ods. 2 zákona Pamiatkový úrad z vlastného podnetu.

Účastníkovi konania Mesto Sliač, Letecká 1, 962 31 Sliač, bolo oznámenie o začatí správneho konania spolu s podkladom doručené dňa 08. 03. 2021. Účastník konania sa v danej lehote k podkladu nevyjadril.

Účastníkovi konania Lesy Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica bolo oznámenie o začatí správneho konania spolu s podkladom doručené dňa 08. 03. 2021. Účastník konania sa v danej lehote k podkladu nevyjadril.

Účastníkovi konania Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 811 04 Bratislava, bolo oznámenie o začatí správneho konania spolu s podkladom doručené dňa 08. 03. 2021. Účastník konania sa v danej lehote k podkladu nevyjadril.

Pamiatkový úrad v priebehu správneho konania zistil skutočný stav veci tak, ako to ustanovuje § 32 ods. 1 správneho poriadku, pričom vychádzal najmä z predloženej historicko-spoločenskej, urbanisticko-krajinnej a vedecko-dendrologickej charakteristiky hodnôt Parku (resp. lesoparku) v súvzťažnosti s areálom NKP Kúpele s areálom (č. ÚZPF 1119/1-8) a to predovšetkým s pamiatkovým objektom park (č. ÚZPF 1119/5). Historická časť lesoparku v rozsahu vyhlásenia tvorí súčasť parkovej úpravy kúpeľného areálu, s ktorým tvorí jeden koncepčný celok.

Následne posúdil splnenie kritérií podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona, podľa ktorého sa vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu, vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku. Keďže podklad na zmenu vyhlásenia jednoznačne preukázal pamiatkovú hodnotu, ktorou je podľa § 2 ods. 2 pamiatkového zákona súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany, došlo k splneniu kritérií rozšírenie ochrany parkových úprav areálu kúpeľov v Sliači.

Správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že park v Sliači je dochovaným reprezentantom tvorby prírodno-krajinárskych parkov kúpeľného charakteru 19. storočia na území Slovenska, s postupným vývojom od úpravy bezprostredného okolia kúpeľných objektov, s následným rozšírením o parkovú plochu až po vybudovanie rozsiahleho prírodne-krajinárskeho parku s lesoparkom na okraji parkovej plochy. Lesopark (ktorý je predmetom danej zmeny vyhlásenia NKP) si do súčasnosti zachoval svoju väzbu s parkom. Do veľkej miery si zachoval svoju rozlohu a komunikačný systém. Ide o historicky hodnotnú integrálnu súčasť koncepcie kúpeľného areálu. Predmetný Park je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt:

Vzhľadom na uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku má účastník konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov.

PhDr. Radoslav Ragač, PhD.
generálny riaditeľ
dočasne vymenovaný

Doručí sa doporučené do el. schránky:

1. Mesto Sliač, Letecká 1, 962 31 Sliač
2. LESY SR, š.p., Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
3. Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 811 04 Bratislava

Rozhodnutie sa doručí – doporučené (po nadobudnutí právoplatnosti):

4. Okresný úrad Zvolen, Katastrálny odbor, Študentská 12, 961 08 Zvolen

Na vedomie:

5. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica
6. Pamiatkový úrad SR na založenie do spisu 2x

Historicko-spoločenská hodnota: Kúpeľný park v Sliači, ktorého neodvislou súčasťou je aj lesopark, predstavuje historickú súčasť kúpeľnej osady a je dokladom cieleného rozvoja verejného priestoru určeného na oddych a rekreáciu. Veľká plocha zelene vznikla v dôsledku prirodzenej potreby prírodného doplnenia prostredia s kúpeľnými stavbami určenými na liečebné účely. Zachovanie plochy so vzrastlou zeleňou v rozsahu s rozšírením ochrany aj na historickú časť lesoparku, je žiaduce v celospoločenskom záujme. Kultivácia zelene je predpokladom pre zachovanie historického prírodnokrajinnárskeho charakteru parku ako celku. Lesopark v Sliači je taktiež dokladom historického vývoja záhradnej a parkovej tvorby na území Slovenska ako aj dokladom vývoja kúpeľníctva, kultúrno-spoločenského života a potrieb spoločnosti.

Urbanisticko-krajinná hodnota: Areál kúpeľného parku predstavuje špecifický urbanizovaný prvok v pôvodne prírodnom prostredí, ktorý však svojou úzkou väzbou a plynulým prechodom do krajiny predstavuje jej súčasť. Predovšetkým lesopark svojím charakterom nesie krajinnú hodnotu, ktorá smerom k centru parku pozvoľna prechádza do urbanizovanej, záhradnej podoby. Porastové štruktúry kúpeľného parku ako sprievodný prvok stavebných objektov a úprav súvisiacich s rozvojom kúpeľníctva, zabezpečujú harmonické pôsobenie prostredia a zároveň cez lesopark plynulý prechod do krajiny.

Vedecko-dendrologická hodnota: V lesoparku sú zachované viaceré jedince stromovej vegetácie vysokej vekovej a habituálnej hodnoty a druhové zloženie porastov s vysokou druhovou diverzitou ako aj prítomnosťou cudzokrajných druhov drevín

Park pretrvaním súvzťažnosti s areálom kúpeľov ako celkom, svojím situovaním a pamiatkovými hodnotami v spojení so spoločenským záujmom na zachovaní veci, napĺňa stanovene kritéria pre vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku.

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov v čl. 44 ods. 2 ukladá každému povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Podrobnosti o právach a povinnostiach v súvislosti s touto povinnosťou sú ustanovené zákonom (čl. 44 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom, čo vyjadruje aj Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky v uznesení č. 91/2001 Z. z., pričom Slovenská republika je tiež v tejto oblasti viazaná medzinárodnými svetovými a európskymi dohovormi o ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva.

V zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 pamiatkového zákona sa základná ochrana kultúrnej pamiatky rozumie súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.